

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>
- Odpovědný redaktor: Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio
- Na titulním listě:
1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbíрка map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
 2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.
- Tisk: BEKROS
- Náklad: 350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

patinované čepelové škrabadlo zhotovené z Moravského jurského rohovce nejspíše typu Stránská skála (obr. 9). Nález je možné datovat do období mladšího paleolitu.

Milan Vokáč, Petr Holub, FF MU Brno

Summary:

An Upper Paleolithic blade endscraper made from Moravian Jurassic chert (possibly Stránská skála-type chert) was found near the village of Olší nad Oslavou.

POPŮVKY (okr. Brno-venkov)

„Pod Šípem“. Paleolit (pozdní?), neolit. Náhodný nález. Povrchový průzkum. Uložení: Sběrka autora.

Na známé neolitické lokalitě JZ rybníka byl mezi materiálem náležející LnK, šareckému stupni a MMK nalezen slabě patinovaný úlomek s patrnou retuší z glacienního silicitu.

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Summary:

A slightly patinated flake made from glacial flint was found at Popůvky, in the field of „Pod Šípem“.

POUZDŘANY (okr. Břeclav)

Pouzďřanský kopec (Kolbenberg), lokality I-II. Mladý paleolit. Sídliště. Revize a povrchový průzkum. Uložení: AÚ AV ČR Brno (Dolní Věstonice)

Přestože jméno Pouzďřany (Pausram) bylo do moravské paleolitické literatury uvedeno jako jedno z prvních, údaje o lokalizaci, archeologickém obsahu a klasifikaci jsou fragmentární. Z pohledu regionální geografie byla tato lokalita obvykle kladena "do rámce stanice věstonické". V rámci katalogizace lokalit v širší oblasti vodního díla Nové Mlýny (Stuchlík ed., v tisku) byla proto provedena revize a povrchový průzkum v prostoru Pouzďřanského kopce (Kolbenberg). Paleolitické osídlení nyní členíme do dvou lokalit.

Lokalita I

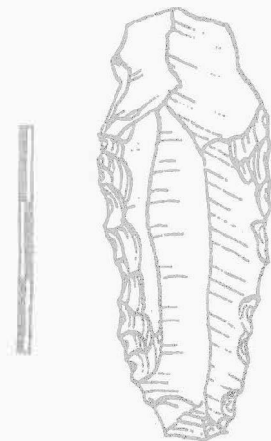
Literární údaje kladou tuto lokalitu na J svahy Pouzďřanského kopce, případně s doplňujícím údajem "sev. od železniční stanice" (souřadnice: 34-12-15: Z-280, J-220, n.v. kolem 220 m). A. Makowsky, J. Valoušek, J. Lavický a další badatelé získávali v tomto prostoru postupně nálezy fauny a ojedinělých kamenných artefaktů, avšak jejich souvislost není jistá (Makowsky 1899a,b, Bayer 1925; Skutil 1936, NZ 2220/46, 373/47). - V současné době existuje v těchto místech srovnávací profil s dvěma půdami interglaciálního charakteru (ve

starší z nich je neurč. fragment zvětřalé zvířecí kosti).

Lokalita II

Soubor artefaktů uložených v AÚ Brno-D. Věstonice nese označení "Pouzďřany, na levém břehu Svratky, vlevo, sv. od Pouzďřanského mlýna, pod sev. (?) svahy Pouzďřanských vrchů", rukopisem J. Skutila. V souboru 82 artefaktů převládá úštěpová a úlomková industrie, převážně ze silně patinovaného pazourku s příměsí rohovců (především spongolitu). Méně je zastoupena čepelová industrie z lehe patinovaného pazourku a ojedinělé jsou nepatinované artefakty. Typologicky je nápadný bifasoid (atypický listovitý hrot), archaické drasadlo, úštěpové škrabadlo a dvě lomová rydla (jedno z nich s náznakem řapu), odpovídající industriím počátku mladého paleolitu (nejblíže např. atypický aurignacien Ždánického lesa), dále lehe patinovaná hrotitá čepel a mikročepel "mladšího" rázu (kresebná dokumentace viz Stuchlík, ed. v tisku). - Při průzkumu nejzápadnější částí návrší Kolbenberg, vyběhající nad tok Svratky (souřadnice: 34-12-15: Z-220, J-300, n.v. 260-270 m), jsem našel masivní, silně patinovanou čepel z pazourku se strmou laterální retuší (obr. 1). Poloha nálezů rámcově odpovídá jak původnímu Skutilovu popisu, tak našim současným poznatkům o sídelní geografii na počátku mladého paleolitu. Vzhledem k ne zcela homogennímu rázu sběrů ovšem předpokládáme, že v prostoru Pouzďřanských kopců se osídlení počátku mladého paleolitu může kontaminovat s osídlením mladším, a to nejspíše gravettským.

Jiří Svoboda, AÚ AV ČR

Obr. 10. Pouzďřany II (okr. Břeclav). Čepel se strmými lat. retušemi, patinovaný pazourek.

Blade with steep lateral retouches, patinated flint.